

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Toruniu

OFERTA PROGRAMOWA 2026/2027

Konwent Wójtów Gmin Wiejskich
Województwa Kujawsko – Pomorskiego
9 października 2026

OFERTA 2026

Transformacja
energetyczna

Poprawa
jakości
powietrza

Gospodarka
wodno-
ściekowa

Gospodarka
odpadami

Adaptacja do
zmian klimatu

Ochrona
różnorodności
biologicznej

Edukacja
ekologiczna

Preferencyjny Program Pożyczkowy

Spółdzielnie
Energetyczne

H₂O
wodne granty

Zielona
Infrastruktura

Ochrona
Przyrody

Edukacja
ekologiczna

Modernizacja
energetyczna
OSP

Czyste
Powietrze

Azbest

Azbest
gospodarstwa
rolne

Mikroretencja I

Kampania
edukacyjna

Zasady Ogólne

Preferencyjny Program Pożyczkowy

Finansowanie:

- do 100% kosztów kwalifikowanych

Oprocentowanie:

- Wariant I – zmienne w wysokości 1,2 stopy redyskonta weksli **(4,56%)**
- Wariant II – stałe w wysokości 5 % przez okres pierwszych 3 lat, następnie zmienne, jw.

Okres spłaty pożyczki:

- od 5 do 15 lat dla JST, spółek gminnych, w których Gmina posiada co najmniej 51 % udziałów oraz spółdzielni energetycznych,
- karencja do 36 miesięcy.

Umorzenie:

- do 15% kwoty pożyczki

OFERTA 2026

Transformacja
energetyczna

Poprawa
jakości
powietrza

Gospodarka
wodno-
ściekowa

Gospodarka
odpadami

Adaptacja do
zmian klimatu

Ochrona
różnorodności
biologicznej

Edukacja
ekologiczna

Preferencyjny Program Pożyczkowy

Spółdzielnie
Energetyczne

H₂O
wodne granty

Zielona
Infrastruktura

Ochrona
Przyrody

Edukacja
ekologiczna

Modernizacja
energetyczna
OSP

Czyste
Powietrze

Azbest

Azbest
gospodarstwa
rolne

Mikroretencja I

Kampania
edukacyjna

Zasady Ogólne

Ogólnopolski Program Finansowania Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest 2026 - 2027

10 000 000 zł

2026

2 375 000 zł

WFOŚiGW 1 125 000 zł

NFOŚiGW 1 250 000 zł

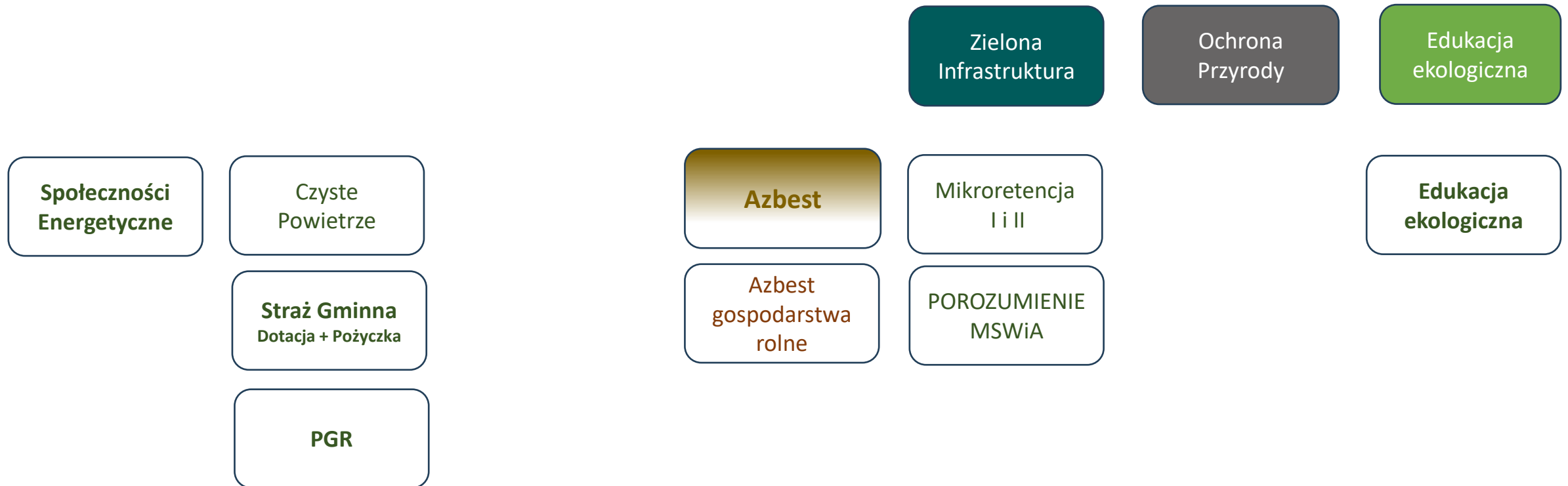
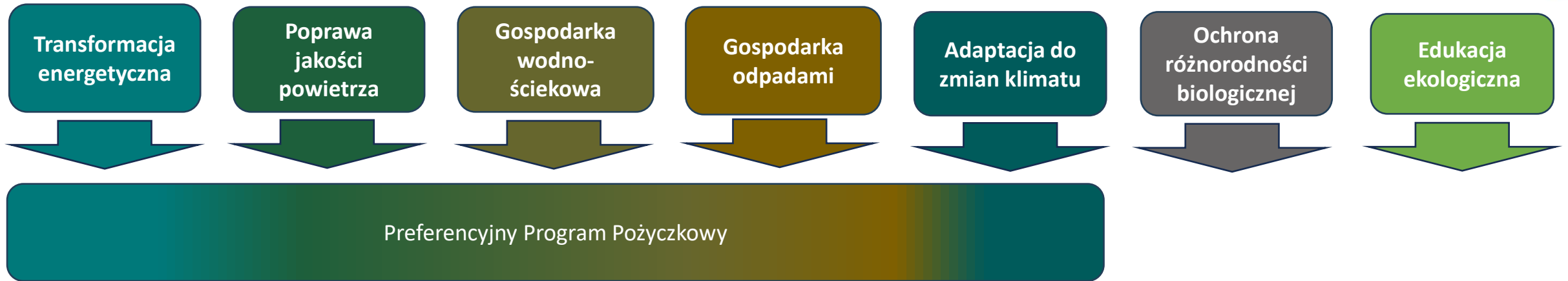
2027

7 625 000 zł

5 000 000 zł WFOŚiGW

2 625 000 zł NFOŚiGW

PROGRAMY PLANOWANE w 2027

Zasady Ogólne

Program Priorytetowy
Dofinansowanie JST w celu tworzenia społeczności
energetycznych

Koszty kwalifikowane

- przygotowanie analiz biznesowych, energetycznych i środowiskowych, mających na celu identyfikację oczekiwań potencjalnych członków społeczności energetycznej,
- przygotowanie raportu potwierdzającego spełnienie wymogów technicznych dla funkcjonowania społeczności energetycznej,
- przygotowanie raportu potwierdzającego spełnienie uwarunkowań prawnych lub wskazanie zapisów wykluczających wraz z rekomendacją możliwych działań
- wsparcie organizacyjne, eksperckie i kadrowe na etapie tworzenia wzorów dokumentów niezbędnych do tworzenia społeczności energetycznych (np. statuty, umowy z członkami społeczności, system rozliczeń wyprodukowanej energii).

Program Priorytetowy
Doposażenie straży gminnych i międzygminnych
celem prowadzenia kontroli przestrzegania
przepisów ochrony środowiska.

Cel programu

Wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w zakupie sprzętu wykorzystywanego w działaniach kontrolnych straży gminnych i międzygminnych związanych z przestrzeganiem przepisów ochrony środowiska.

Rodzaje przedsięwzięć

- Zakup specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego do prowadzenia przez straże gminne oraz międzygminne kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska w tym:
  - samochodów wykorzystywanych do przeprowadzania kontroli,
  - sprzętu do poboru i zabezpieczenia próbek popiołu,
  - bezzałogowych statków powietrznych do wstępnej weryfikacji i typowania budynków do kontroli lub przeprowadzania pomiarów,
  - usługi wykorzystania bezzałogowych statków powietrznych do typowania budynków do kontroli lub przeprowadzania pomiarów,
  - usług w zakresie poboru próbek paliwa lub analizy próbek popiołu lub paliwa,
  - czujników czadu,
  - wilgotnościomierzy do drewna,
  - kamery termowizyjnej,
  - mierników jakości powietrza,
  - przenośnego sprzętu elektronicznego do wykorzystania w terenie w trakcie kontroli – laptopów, tabletów, przenośnych drukarek, aparatów fot.
  - materiałów informacyjnych do wykorzystania w trakcie kontroli.
- Opinie biegłych, ekspertów i opracowania eksperckie do prowadzonych kontroli i postępowań.
- Wsparcie w zakresie udziału strażników w szkoleniach/kursach dotyczących procedury poboru próbek, prawidłowego prowadzenia kontroli i postępowania w razie wykrycia naruszeń, szkoleń z obsługi zakupionego sprzętu.
- Wsparcie w zakresie uzyskania niezbędnych uprawnień do wykonywania pomiarów lub pilotowania bezzałogowych statków powietrznych, wykorzystywanych do wstępnej weryfikacji i typowania budynków do kontroli lub do przeprowadzania pomiarów.

Intensywność dofinansowania

- Dotacja - do 50% kosztów kwalifikowanych, maksymalnie 200 tys. zł na gminę.
- Dotacja - do 70% kosztów kwalifikowanych dla gmin, w których nie funkcjonuje straż gminna lub międzygminna i zostanie powołana w okresie realizacji przedsięwzięcia. Maksymalnie 200 tys. zł na gminę.
- Pożyczka - do 50% kosztów kwalifikowanych, maksymalnie 200 tys. zł na gminę.

Beneficjenci końcowi mogą uzyskać na jedno przedsięwzięcia dotację lub pożyczkę

Program Priorytetowy Edukacja Ekologiczna w Regionach

Rodzaje przedsięwzięć I

- warsztaty, szkolenia, szkolenia e-learningowe, zajęcia w terenie,
- konferencje, seminaria, wydarzenia edukacyjne (np. happeningi, akcje i imprezy),
- programy i kampanie edukacyjne,
- konkursy,
- filmy (produkcja wraz z emisją),
- spoty (produkcja wraz z emisją),
- audycje radiowe, telewizyjne i internetowe (produkcja wraz z emisją),
- prasa i publikacje prasowe
- pomoce dydaktyczne
- infrastruktura terenowa służąca edukacji ekologicznej,
- modernizacja ośrodków edukacji ekologicznej (wraz ze zrealizowaniem programu edukacyjnego),

Intensywność dofinansowania

- w formie dotacji do **100%** kosztów kwalifikowanych, w zależności od zasad przyjętych przez właściwy wfośigw, lecz nie mniej niż **90%**
- maksymalna kwota dofinansowania dla jednego beneficjenta na jedno przedsięwzięcie wynosi do **150 000 zł.**

Rodzaje przedsięwzięć II

- wyposażenie/doposażenie istniejących pracowni ekologicznych, wraz ze zrealizowaniem programu działań edukacyjnych;
- utworzenie nowych pracowni ekologicznych wraz ze zrealizowaniem programu działań edukacyjnych;
- utworzenie na terenie szkoły nowej pracowni ekologicznej dedykowanej prowadzeniu zajęć edukacyjnych na świeżym powietrzu;

Intensywność dofinansowania

- w formie dotacji do **100%** kosztów kwalifikowanych, w zależności od zasad przyjętych przez właściwy wfośigw, lecz nie mniej niż **90%**
- maksymalna kwota dofinansowania dla jednego beneficjenta na jedno przedsięwzięcie wynosi do **75 000 zł.**
- wyłącza się z naboru placówki posiadające Ekopracownie utworzone ze środków wfośigw w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej cz.1);

Program Priorytetowy
Poprawa efektywności energetycznej
wielorodzinnych budynków mieszkalnych
na terenach wiejskich

Podsumowanie zebranych ankiet

- **127** gmin uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie (gm. wiejskie i miejsko- wiejskie)
- **96** gmin odpowiedziało na ankietę, w tym:
  - **9** gmin nie jest zainteresowanych udziałem w Programie/nie widzi potrzeby realizacji Programu
  - **17** gmin nie posiada budynków po dawnych PGR/SP
  - **15** gmin nie podało żadnych danych dotyczących budynków mieszkalnych wielorodzinnych
  - **55** gmin wyraziło chęć udziału w Programie:
    - **1 156** - liczba zgłoszonych budynków
    - **1 009 790 000 zł** - szacowane koszty

Budżet

- Budżet Programu: **500 mln zł**,
- Planowane udostępnienie środków WFOŚiGW w Toruniu: **10 mln zł**,
- Forma i intensywność dofinansowania: **dotacja, do 100% kosztów kwalifikowanych**
- Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany: **2 000 zł / 1 m²** wyrażony jako iloraz kosztów kwalifikowanych do powierzchni o regulowanej temperaturze powietrza.
- Koszty kwalifikowane **od 01.06.2026 do 31.08.2030**

Cel Programu

Poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych na terenach wiejskich dotkniętych ubóstwem energetycznym związanym z procesami transformacji ustrojowej, poprzez zmniejszenie zapotrzebowania budynków na energię, w tym poprzez zastosowanie odnawialnych źródeł energii.

Jednocześnie program wpłynie na poprawę stanu infrastruktury wielorodzinnych budynków mieszkalnych poprawiając jakość powietrza i komfort cieplny użytkowników poprzez m.in. poprawę efektywności energetycznej i likwidację źródeł ciepła na stałe paliwa kopalne, a także przyczyni się do likwidacji ubóstwa energetycznego na terenach wiejskich.

Beneficjenci

Beneficjentem końcowym środków udostępnionych przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej są **jednostki samorządu terytorialnego**, które realizują program na obszarze swojej właściwości terytorialnej.

Jednostki samorządu terytorialnego wdrażają program poprzez wybór, obsługę i rozliczanie inwestycji realizowanych przez wspólnoty mieszkaniowe

zarówno formalne w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, jak i wspólnoty nieformalne, z zastrzeżeniem sytuacji, dla których w budynku/budynkach objętym/yh inwestycją jednostka samorządu terytorialnego posiada lokale mieszkalne.

Rodzaje przedsięwzięć

Zakres robót musi wynikać z opracowanego audytu energetycznego i obejmuje m.in.:

- ocieplenie stropodachu i ścian zewnętrznych,
  - wymianę drzwi zewnętrznych wejściowych,
  - wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
  - wymianę źródła ciepła,
  - instalację centralnego ogrzewania,
  - instalację ciepłej wody użytkowej,
  - instalację fotowoltaiczną,
  - wymianę oświetlenia na energooszczędne.
-
- ▶ nie są kwalifikowane koszty instalacji lub modernizacji źródeł ciepła na paliwo stałe
  - ▶ nie są kwalifikowane koszty zarządzania inwestycją za wyjątkiem kosztów wynikających z obowiązującego prawa (w tym w szczególności kosztów inspektora nadzoru)

Audyt energetyczny

Zakres modernizacji energetycznej każdego z budynków musi wynikać z opracowanego **audytu energetycznego**, wykazującego minimalną redukcję zapotrzebowania na **energię pierwotną budynku na poziomie 30% w stosunku do stanu istniejącego**, a żaden z budynków w standardzie po modernizacji: **nie jest wyposażony w źródła ciepła na stałe paliwa kopalne, a w przypadku indywidualnego źródła ciepła na jakiejkolwiek paliwa kopalne.**

Po zakończeniu realizacji inwestycji Beneficjent końcowy jest zobowiązany przeprowadzić **audyt energetyczny ex-post.**

Kryteria kwalifikacji

- **Własnościowe:** wielorodzinne budynki mieszkalne, w których znajdują się co najmniej trzy samodzielne lokale mieszkalne, mające co najmniej dwóch różnych właścicieli; wybudowane i oddane do użytkowania nie później niż 1 stycznia 1992 r.,
  - **Terytorialne:** budynki położone na terenie gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, na obszarze których działalność prowadziły państwowe gospodarstwa rolne;
  - **Funkcjonalne:** budynki będące przed 1 stycznia 1992 r., w dyspozycji podmiotów prowadzących działalność w zakresie produkcji rolnej lub okołorolnej, w tym budynki po byłych rolniczych spółdzielniach produkcyjnych.
-
- Wsparciem mogą być objęte również budynki, w których jest posiada **w całości lub w części** lokale mieszkalne stanowiące zasób komunalny, pod warunkiem spełnienia kryteriów kwalifikacji.
  - Jeżeli **do 20% powierzchni budynku** jest wykorzystywane na cele inne niż mieszkalne w szczególności na cele społeczne (np. klub seniora, świetlica) budynek nadal uznaje się za wielorodzinny budynek mieszkalny.

Zakres obowiązków wspólnot mieszkaniowych

- uzyskanie wymaganych zgód na realizację prac, zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi,
- uzgodnienie realizowanego zakresu w ramach projektu oraz udostępnienie budynku w celu przeprowadzenia modernizacji,
- zapewnienie trwałości efektów inwestycji przez okres co najmniej 5 lat od dnia jej zakończenia.

W przypadku wspólnot nieformalnych konieczne jest przynajmniej podjęcie działań zmierzających do sformalizowania zasad ich funkcjonowania, w tym:

- ustanowienie zasad regulujących zobowiązania finansowe członków wspólnoty,
- utworzenie i prowadzenie funduszu remontowego (jeśli dotyczy),
- zapewnienie wykonywania obowiązkowych przeglądów technicznych oraz kontroli instalacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- zapewnienie utrzymania trwałości inwestycji przez 5 lat od zakończenia inwestycji.

Zalecane jest sformalizowanie wspólnot przed realizacją inwestycji.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Toruniu

DZIĘKUJEMY
ZA
UWAGĘ